

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoCsp/8/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124208767
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8124208767.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Kataríny Krochtovej a JUDr. Romana Lajoša v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX C., D. XXXX/XX, zastúpený: Mgr. Matúš Macko, advokát, so sídlom 089 01 Svidník, Karpatská 804/10, IČO: 50424777, proti žalovanému: C. E. F., F., XXX XX G., C. XX, H.: XXXXXXXX, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., 811 04 Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47233516, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a prísl., o odvolaní strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 11Csp/153/2024-96 zo dňa 31.01.2025, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch III. a IV.

II. Zrušuje rozsudok vo výrokoch I., II., V., VI., VII. a VIII. a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou voči žalovanému domáhal určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ktorý mu bol poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX I. XX.XX.XXXX a zároveň titulom vydania bezdôvodného obohatenia sa domáhal zaplatenia sumy 360,76 Eur s úrokmi z omeškania 8,65% ročne od 2. dňa po doručení žaloby žalovanému.

2. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Určuje, že úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX I. XX.XX.XXXX je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 360,76 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,40% ročne zo sumy 360,76 Eur od 24.10.2024 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Určuje, že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX I. XX.XX.XXXX uvedená v článku 10, porušenie zmluvy a upozornenie na následky nesplácania úveru v bode 10.3 v znení: "V prípade omeškania Dlžníka, Ručiteľa 1, Ručiteľa 2 so splácaním úveru alebo akéhokoľvek peňažného záväzku podľa tejto Zmluvy je Veriteľ oprávnený aj predložiť platiteľovi mzdy Dlžníka, Ručiteľa 1 a Ručiteľa 2 Dohodu o zrážkach zo mzdy a domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky zrážkami zo mzdy, vymáhať pohľadávku z tejto Zmluvy podaním žaloby na príslušnom súde a následne vymáhať pohľadávku v exekučnom konaní. Veriteľ a Dlžník sa môžu dohodnúť, že Dohodu o zrážkach zo mzdy predložia platiteľovi mzdy Dlžníka aj pred vznikom omeškania so splácaním úveru alebo akéhokoľvek peňažného záväzku podľa tejto Zmluvy (napr. z dôvodu uhrádzania záväzkov v termínoch

ich splatnosti priamo zrážkami zo mzdy). Veriteľ je v súlade so zákonom oprávnený postúpiť pohľadávku z tejto Zmluvy, ktorú má voči Dlžníkovi, inej fyzickej alebo právnickej osobe." je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Určuje, že časť zmluvnej podmienky uvedenej v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX I. XX.XX.XXXX v článku 13, vyhlásenie o Všeobecných obchodných podmienkach a o Sadzobníku poplatkov, bode 13.1 v znení: "Podpisom tejto Zmluvy vyhlasuje Dlžník, že sa so Všeobecnými obchodnými podmienkami a Sadzobníkom poplatkov oboznámil a vie, že uzatvorením Zmluvy sa stávajú jej súčasťou. Podpisom tejto Zmluvy vyhlasuje Ručiteľ 1, Ručiteľ 2, že sa so Všeobecnými obchodnými podmienkami a Sadzobníkom poplatkov oboznámil a vie, že sú súčasťou uzavretej Zmluvy." je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Žalobu v prevyšujúcej časti ohľadom výšky úrokov z omeškania a o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky týkajúcej sa zmluvnej pokuty zamietla.

VI. Za konanie o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru súd nepriznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

VII. Za konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

VIII. Za konanie o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 1/3."

3. Vec právne posúdil podľa ust. § 7 ods. 1, 2, 16, 17 písm. b), 20, § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, § 52 ods. 1 a 4, § 53 ods. 1 až 6, § 53a ods. 1, § 54 ods. 1, § 451 ods. 1 a 2, § 456 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, § 1 ods. 1 a 4, § 1a ods. 1, § 3a ods. 1 až 3 nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 2, § 298 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dňa 26.05.2017 požiadal žalobca žalovaného vyplnením jeho formulára o poskytnutie spotrebiteľského úveru, pričom v ten istý deň uzavreli strany sporu písomnú Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Pokiaľ ide o povinné náležitosti predmetnej spotrebiteľskej Zmluvy, súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalobcu o ich absencii, pokiaľ ide o údaj o dobe trvania, výšku RPMN (príp. jej správnosť), primeranosť výšky úroku. Vo vzťahu k povinnosti žalovaného konať s odbornou starostlivosťou ustálil, že nevzhladol žiadne nedostatky, či pochybenie žalovaného ako veriteľa pri skúmaní bonity žalobcu. Za dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru považoval, že v Zmluve bola uvedená vyššia priemerná hodnota RPMN ako bola v skutočnosti. Z tohto dôvodu žalobe v tejto časti vyhovel. (výrok I.)

5. Nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia s ohľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru posúdil ako dôvodný. Žalobca mal žalovanému zaplatiť len sumu reálne poskytnutého úveru, t. j. 3.000,- EUR. Žalobca v konaní deklaroval, že žalovanému zaplatil celkovo sumu 3.360,76 EUR, čo žalovaný nespochybnil, a preto toto tvrdenie považoval súd prvej inštancie za nesporné. V kontexte uvedeného prvoinštančný súd ustálil, že žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil o sumu 360,76 EUR, a preto žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 360,76 EUR spolu s úrokom z omeškania, ktorého výšku ustálil v súlade s právnymi predpismi SR odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému. (výrok II)

6. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal zmluvnými podmienkami, ktorých neprijateľnosť žalobca namietal, keďže procesnú prípustnosť žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky odvodil od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, z ktorého vyplýva, že takáto žaloba je prípustná aj v prípade ukončenia zmluvy. Zmluvnú podmienku uvedenú v Zmluve v článku 10, Porušenie zmluvy a upozornenie na následky nesplácania úveru v bode 10.3, ktorá sa týka dohody o zrážkach zo mzdy, posúdil súd prvej inštancie ako neprijateľnú z dôvodu jej nezrozumiteľnosti a neurčitosti, keďže vôbec nie je jasné, či žalovaný považuje túto zmluvnú podmienku za už uzatvorenú dohodu o zrážkach zo mzdy, keďže v jej texte sa to neuvádza, ale neuvádza sa ani to, že účastníci

zmluvy sa zaväzujú uzavrieť aj dohodu o zrážkach zo mzdy. V zmluve sa totiž konštatuje len to, že veriteľ je oprávnený predložiť platiteľovi mzdy dlžníka a ručiteľov dohodu o zrážkach zo mzdy. Rozhodne pritom túto zmluvnú podmienku nie je možné považovať vzhľadom na jej obsah za dohodu o zrážkach zo mzdy, keďže v nej nie je obsiahnutý prejav vôle oboch účastníkov zmluvy na jej uzavretie. (výrok III)

7. Vo vzťahu k zmluvným podmienkam uvedeným v Zmluve v článku 11, Sankcie, v bode 11.1, 11.2. a 11.5 (zmluvná pokuta vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p. a.), úrok z omeškania) súd prvej inštancie uviedol, že v danom prípade zmluvná pokuta nebola stanovená paušálne (v takom prípade by išlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku), ale zohľadňovala dobu omeškania dlžníka a tým spĺňala aj jednu zo svojich funkcií - stimulovať dlžníka k tomu, aby čo najskôr vyrovnal svoj omeškaný dlh. Výšku zmluvnej pokuty nepovažoval za neprijateľnú. Ročne predstavuje 14,6 %, čo znamená, že neprekročila zákonný limit. Má za to, že dohoda o zmluvnej pokute plne korešponduje s právnou úpravou, keďže zmluvnú pokutu si dohodli strany sporu písomne v súlade s Občianskym zákonníkom, dohoda je transparentná, nie je ukrytá v mnohých zmluvných ustanoveniach ako to býva v niektorých iných prípadoch, je zreteľne označená pod názvom „sankcie“, celá zmluva je stručná, a teda žalobca nemohol prehliadnuť túto zmluvnú podmienku. Výška zmluvnej pokuty je stanovená tak, že je pod vyššie uvedeným zákonným limitom a keďže z celého obsahu dohody o zmluvnej pokute vyplýva aj to, že zmluvná pokuta a úroky z omeškania nemôžu presiahnuť spomínaný zákonný limit, podľa prvoinštančného súdu nie je možné konštatovať, že je neprimeraná. V tej súvislosti poukázal na závery vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/61/2023 zo dňa 27.03.2024 a sp. zn. 4Cdo/191/2022 zo dňa 26.01.2023. Z uvedených dôvodov žalobu v časti o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v Zmluve v článku 11, Sankcie, v bode 11.1, 11.2. súd prvej inštancie zamietol. Podobne aj vo vzťahu k zmluvnej podmienke uvedenej v Zmluve v článku 11, Sankcie, v bode 11.5 súd prvej inštancie konštatoval, že aj táto zmluvná podmienka korešponduje s právnou úpravou, a preto nebolo možné žalobe vyhovieť ani v tejto časti. (výrok V.)

8. Zmluvnú podmienku uvedenú v Zmluve v článku 13, vyhlásenie o Všeobecných obchodných podmienkach a o Sadzobníku poplatkov, bode 13.1 posúdil súd prvej inštancie ako neprijateľnú. Stotožnil sa s názorom, ktorý bol vyslovený v rozhodnutí J. H. K. F. L. F./XXXX zo dňa 24.03.2014, ktorým za obdobnú zmluvnú podmienku, vrátane ďalších, bola uložená banke sankcia vo výške 10.000 Eur. Išlo o zmluvnú podmienku týkajúcu sa vyhlásenia dlžníka, že sa oboznámil so súčasťami úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, úverové podmienky a ďalšie a že súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Toto rozhodnutie síce bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave 6S/91/2014 zo dňa 29.04.2016 a konanie bolo zastavené, ale len z dôvodu nedostatku právomoci SOI konať v preskúmanom konaní, keďže orgánom dohľadu vo veciach ochrany spotrebiteľa pri výkone bankových činností je NBS. Táto skutočnosť však podľa prvoinštančného súdu neznamená, že súd v tomto spore si nemôže osvojiť argumentáciu SOI použitú pri zdôvodnení záveru o neprijateľnosti danej zmluvnej podmienky. (výrok IV.)

9. Výrok o trovách konania odôvodnil tak, že v konaní o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru žalobca bol úspešný, avšak súd prvej inštancie mu nárok na náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že nešlo o účelne vynaložené trovy konania, keďže nebolo nutné podávať spolu so žalobou o vydanie bezdôvodného obohatenia aj spomínanú určovaciu žalobu. Postačovalo podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom súd by musel prejudiciálne sa zaoberať tým, či nastala fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Žalobca však tento postup nezvolil, čo bolo posúdené ako snaha žalobcu o zbytočné navyšovanie trov konania, čo súd považoval za neprijateľné. V konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia bol žalobca v celom rozsahu úspešný, a preto mu súd prvej inštancie priznal nárok na plnú náhradu trov daného konania voči neúspešnému žalovanému. V konaní o určenie neprijateľných zmluvných podmienok žalobca sa domáhal vyslovenia neprijateľnosti 3 zmluvných podmienok, úspešný však bol len vo vzťahu k 2 zmluvným podmienkam, teda žalovaný mal úspech vo vzťahu k 1 zmluvnej podmienke, a preto podľa pomeru úspechu strán sporu v danom konaní súd prvej inštancie priznal úspešnejšiemu žalobcovi nárok na náhradu trov tohto konania v rozsahu 1/3.

10. Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku I., II., III., IV., VII. a VIII. podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný namietajúc porušenie práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie. Má za to, že súd prvej inštancie nesprávne zamieňa údaj o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk s údajom priemerná ročná percentuálna miera nákladov, ktorá v čase uzatvorenia predmetnej Zmluvy bola 14,84 %, kým oproti tomu spomínaná priemerná ročná percentuálna miera nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk

činila 9,81 %. Detailne sa vyjadril k týmto dvom odlišným údajom a ich účelu. Má za to, že dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nebol v konaní preukázaný. Z uvedeného dôvodu považuje výrok I. napadnutého rozsudku za nesprávny, rovnako ako aj s ním súvisiaci výrok II. Závery, ktoré súd prvej inštancie pretavil do výroku III. považuje za rozporné so zákonom, skutkovo a vecne nedôvodné. Vo vzťahu k zmluvnej podmienky uvedenej v Zmluve v článku 10, v bode 10.3 uviedol, že ide o informáciu vyžadovanú zákonom č. 129/2010 Z. z. (§ 9 ods. 2 písm. q)) – upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru. Z odôvodnenia rozsudku mu nie je zrejmé v čom vidí súd prvej inštancie neprijateľnosť danej podmienky a ani jej nezrozumiteľnosť, či neurčitost'. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie nepostupoval podľa ust. § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka a v súlade s nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 11/2016 zo 7. februára 2018. Rovnako aj závery súdu prvej inštancie týkajúce sa výroku IV. podľa žalovaného nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, navyše ich považuje za rozporné so súdnou praxou Súdneho dvora EÚ. Namietal, že súd prvej inštancie neoznačil žiadne zákonné ustanovenie, podľa ktorého dodávateľ znáša dôkazné bremeno o tom, že sa spotrebiteľ oboznámil so zmluvou. To je prvá podmienka podľa ním označeného zákonného ustanovenia. To, že takéto dôkazné bremeno nikdy neexistovalo a neexistuje vyplýva aj z toho, že napríklad zákon č. 129/2010 Z. z. upravoval len povinnosť veriteľa poskytnúť vopred zmluvu, predzmluvný formulár, čiže celkom logicky nemohol zavádzať dôkazné bremeno, o ktorého údajnom prenose žalobca uvádza nepravdivé a vcelku aj nepredstaviteľné tvrdenia. Súd neuviedol ani splnenie predpokladu „hrubej nerovnováhy“ v právach a povinnostiach, ani ho nekonkretizoval. Poukázal na závery vyplývajúce z rozsudku Okresného súdu Prešov. č. k. 9Csp/140/2024-298. Správnosť výrokov o trovách konania ako závislých výrokov žalovaný rovnako namietal. Súčasne s odvolaním žalovaný doplnil listiny k odvolaniu. Navrhol rozsudok v jeho napadnutej časti zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil si trovy odvolacieho konania.

11. Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku V., VIII. a IX. podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca namietajúc nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie. Zmluvnú pokutu za omeškanie s úhradou splátok (bod 11.1., 11.2. a 11.5. Zmluvy) považuje za jednostrannú, nakoľko týmto ustanovením sa sledujú len záujmy veriteľa na včasné splnenie dlžnej sumy zo strany dlžníka. Zmluvná pokuta bola dohodnutá len pre prípad omeškania dlžníka, nie však aj omeškania v plnení povinností veriteľa, z čoho vyplýva, že porušenie povinností dlžníka je sankcionované viac ako porušenie zmluvných povinností veriteľa. Má za to, že za takéto porušenie zmluvného dojednanja môže veriteľ žiadať zákonné úroky z omeškania, v dôsledku čoho je zmluvná pokuta ďalšou duplicitnou sankciou za omeškanie. Trvá na tom, že predmetné ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere neboli individuálne dojednané. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/19/2024 zo 16.09.2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 27CoCsp/9/2024 z 30.01.2025, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 3CoCsp/68/2020 zo 16.02.2021, rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2Csp/21/2022 z 23.09.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 5CoCsp/13/2023 z 20.02.2024 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/321/2012 z 10.09.2013. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Odvolanie žalobcu považuje za skutkovo a právne nedôvodné a v rozpore s občianskoprávnou reguláciou sankcií za omeškanie, ktorá je upravená v rámci opravy spotrebiteľských zmlúv. Následne sa vyjadril k ust. § 53b Občianskeho zákonníka, § 3a ods. 1 až 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Má za to, že označená právna úprava vychádza z predpokladov, ktoré vylučujú tvrdenia žalobcu. V ostatnom zotrval na svojich odvolacích vyjadreniach a návrhoch.

13. Ďalšie repliky do rozhodnutia odvolacieho súdu neboli predložené.

14. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a zistil, že rozsudok v napadnutých výrokoch III. a IV. je potrebné potvrdiť a vo zvyšných napadnutých výrokoch I., II., V., VI., VII. a VIII. zrušiť.

15. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie

odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

16. Odvolanie žalobcu smeruje proti výroku V. a VIII. rozsudku súdu prvej inštancie. Žalovaný podaným odvolaním napáda správnosť výrokov I., II., III., IV., VI., VII. a VIII. rozsudku súdu prvej inštancie. Z uvedeného dôvodu odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

17. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

18. K námietke nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd poznamenáva, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu sice predstavuje pochybenie súdu. Avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

19. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP), súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov; nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivý proces, táto vada zakladá prípustnosť odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, lebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, na základe ktorých súd rozhodol, prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 226/03). Právo na spravodlivý proces je porušené aj v takom prípade ak rozhodnutie súdu nie je riadne odôvodnené (viď rozhodnutia NSSR 5Cdo/57/2019, 2Cdo/100/2018, 4Cdo/3/2019, 4Cdo/125/2019, 4Cdo/120/2019, 1Obdo/7/2018 a ÚSSR III ÚS 559/2018, II ÚS 120/2020, I ÚS 235/2020). Táto odvolacia námietka čiastočne naplnená bola. Civilný sporový poriadok určuje základné obsahové náležitosti a kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie rozsudku, ktoré sú presne uvedené v ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového

poriadku. Z tohto ustanovenia sa dá vyvodiť aj záväzná logická štruktúra odôvodnenia. Po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom možno konštatovať, že tento súd vydal rozhodnutie, ktoré spĺňa požiadavky na odôvodnenie rozsudku podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku len čiastočne. Z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie mal odvolací súd za to, že k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu došlo.

20. K námietke nesprávnych skutkových zistení z vykonaných dôkazov podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. f) odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. K námietke nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Sú hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. K naplneniu tejto odvolacej námietky podľa odvolacieho súdu čiastočne došlo.

21. K námietke nesprávneho právneho posúdenia podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. h) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie mal odvolací súd za to, že k naplneniu aj tohto odvolacieho dôvodu čiastočne došlo, čo odvolací súd argumentuje nasledovne.

22. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobca je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

23. V kontexte námietok žalovaného, sa odvolací súd zaoberal preskúmaním záverov súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru.

24. Súd prvej inštancie za dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru považoval skutočnosť, že v predmetnej Zmluve je uvedená vyššia hodnota priemernej RPMN ako v skutočnosti. Odvolací súd dáva za pravdu žalovanému, ktorý v odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie súdu prvej inštancie, ktorý za dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru považoval nesprávne uvedenú výšku priemernej

RPMN. Zákonodarca následok v podobe bezúročnosti a nespôplateľnosti úveru spojil (okrem iných v zákone uvedených prípadov) len s absenciou (absolútnym neuvedením) RPMN (tej konkrétnej vlastnej konkrétneho spotrebiteľského úveru) ako aj priemernej hodnoty RPMN (do istej miery orientačného údaja o situácii na trhu) a len u RPMN aj s jej nesprávnosťou, pokiaľ je táto v neprospech spotrebiteľa. Z logiky takto nastavenej úpravy aj za argumentu právnej logiky „a contrario“ je namieste vyvodit', že nesprávne uvedenie len priemernej hodnoty RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere (tu bez ohľadu na povahu odchýlky) a podobne tiež nesprávne uvedenie RPMN v spotrebiteľov prospech samo osebe bezúročnosť úveru ani nemožnosť veriteľa žiadať v súvislosti s jeho poskytnutím poplatky nespôsobuje. Správnosť uvedených záverov potvrdil aj Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 6 Cdo/152/2022 zo dňa 13.02.2025.

25. Súd prvej inštancie pri posudzovaní obligatórnych náležitostí Zmluvy skúmal, či výška RPMN je v Zmluve uvedená správne. Opomenul však, že v Zmluve je veriteľ povinný uviesť nielen RPMN v správnej výške, ale aj všetky predpoklady použité na výpočet tejto RPMN, a to jednoznačným, zrozumiteľným a transparentným spôsobom (nemôže ísť o akýsi návod k identifikácii jednotlivých predpokladov pre výpočet RPMN). Uvedenou náležitosťou a jej prípadnou absenciou sa však súd prvej inštancie nevysporiadal.

26. Ďalej sa odvolací súd zaoberal námietkou žalobcu o nesprávnom právnom posúdení súdu prvej inštancie ohľadom skúmania bonity žalobcu zo strany žalovaného. Súd prvej inštancie v tomto smere nezhliadol žiadne nedostatky na strane žalovaného. K otázke skúmania bonity žalovaný uviedol, že žalobca ako svoje mesačné výdavky uviedol sumu 5,- EUR. Žalovaný preto vychádzal zo sumy výdavkov, ktorá je objektívne možná a ktorá je obsahom aj záväzného opatrenia NBS č. 10/2017, ktoré určuje, že pri posudzovaní schopnosti splácať úver sa vychádza zo sumy životného minima, pokiaľ spotrebiteľ neuvedie inú čiastku. V nadväznosti na uvedené tvrdenia odvolací súd pripomína, že v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch je veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda, či klient bude schopný splácať úver. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Pokiaľ však veriteľ takto nepostupuje, zákonodarca jasne zadefinoval s tým súvisiace následky v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru.

27. Zo Žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru (č. I. 15) vyplýva, že žalobca poberá daňový bonus na dve deti, z čoho je zrejmé, že žalobca je otcom dvoch maloletých detí. Aj napriek skutočnosti, že žalobca má dve maloleté deti, ku ktorým má zo zákona danú vyživovaciu povinnosť a ktorej neplnenie za istých okolností môže naplniť skutkovú podstatu trestného činu zanedbanie povinnej výživy, sa žalovaný uspokojil s výškou mesačných nákladov, ktoré žalobca ustálil na sumu 5,- EUR. Praktickým pohľadom na vec sa odvolaciemu súdu daný mesačný výdavok štvorčlennej rodiny (žalobca v žiadosti o úver uviedol, že je ženatý) javí vskutku bezpochyby nereálny.

28. Žalovaný tvrdí, že bonitu žalobcu preveril aj lustráciou v úverovom registri (č. I. 67). Z uvedenej lustrácie vyplýva, že žalobca je evidovaný ako žiadateľ o 1 úver, 12 žiadostí o úver mu bolo odmietnutých, 5 žiadostí bolo odvolaných a 10 úverov už bolo ukončených. Súd prvej inštancie pri posudzovaní, či žalovaný konal s odbornou starostlivosťou prihliadol len na skutočnosť, že vo vzťahu k žalobcovi nebol evidovaný žiadny neukončený úver, ktorý by žalobca v tom čase splácal ako aj na skutočnosť, že bolo konkretizovaných 10 úverových zmlúv, ktoré však všetky boli ukončené (bod 37 napadnutého rozsudku). Ako sa však súd prvej inštancie vysporiadal s tým, že žalobcovi bolo odmietnutých celkovo 12 žiadostí o úver z napadnutého rozsudku nie je zrejmé, čo vzbudzuje pochybnosti o tom, či túto zásadnú skutočnosť súd prvej inštancie vôbec zohľadnil.

29. Z uvedených dôvodov závery provinštančného súdu o dostatočnom skúmaní bonity žalobcu žalovaným možno považovať za predčasné a s ohľadom na vyššie zmienené mesačné výdavky

žalobcu ustálené na sumu 5,- EUR aj za prekvapivé. Odvolaciemu súdu sa, so zreteľom na všetky skutočnosti, javí, že konanie žalovaného pri vyhodnocovaní žiadosti žalobcu o poskytnutie úveru nemožno považovať za konanie s odbornou starostlivosťou tak ako to vyžaduje zákona č. 129/2010 Z. z. Aktuálna rozhodovacia prax Krajského súdu v Prešove (napr. rozsudok sp. zn. 18CoCsp/24/2023 zo dňa 19.12.2023) sa voči splneniu povinnosti veriteľa skúmať bonitu spotrebiteľa stavia kritickejšie, keď už za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch považuje aj neúplne zisťovanie jedného z kritérií podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

30. V nadväznosti na tieto skutočnosti odvolací súd dôvody, na ktorých súd prvej inštancie založil bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, považuje za nesprávne a nesúladne s aktuálnou rozhodovacou praxou tunajšieho odvolacieho súdu ako aj praxou Najvyššieho súdu SR. Je potrebné zdôrazniť, že vyššie uvedenými skutočnosťami odvolací súd nepochybňuje záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkosti úveru ako taký, ale výhradne spochybňuje len dôvody, na ktorých ich prvoinštančný súd vo svojom odôvodnení rozhodnutia založil.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd v zmysle § 389 CSP napadnutý rozsudok vo výroku I. zrušil a postupom podľa § 391 CSP v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

32. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom vyššie – dôsledne posúdiť, či sú v spornej Zmluve uvedené predpoklady pre výpočet RPMN a opätovne posúdiť, či žalovaný pri poskytovaní úveru žalobcovi konal s odbornou starostlivosťou, najmä s ohľadom na žalobcom ustálené mesačné výdavky na sumu 5,- EUR ako aj s ohľadom na 12 odmietnutých žiadostí žalobcu o poskytnutie úveru, následne vo veci znova rozhodnúť a svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 CSP aj náležite odôvodniť.

33. Žalovaný ďalej namietal závery súdu prvej inštancie týkajúce sa výšky bezdôvodného obohatenia. K tomu odvolací súd uvádza, že žalobca jasne uviedol akú sumu žalovanému zaplatil (3.360,76 EUR), čo žalovaný nepochybnil, a preto súd prvej inštancie správne ustálil, že toto skutkové tvrdenie (akú sumu žalobca žalovanému celkovo uhradil) je potrebné považovať v súlade s ust. § 151 ods. 1 CSP za nesporné. Za situácie, keď však odvolací súd zrušil výrok I., v ktorom súd určil predmetný úver za bezúročný a bezpoplatkový, je potrebné zrušiť aj výrok II. ako závislý výrok a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

34. Úlohou súdu prvej inštancie, potom, čo sa vysporiada s tým, či predmetný úver možno považovať za bezúročný a bezpoplatkový, v kontexte prijatých záverov ustáliť, či žaloba v časti nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je dôvodná alebo nie.

35. Následne, v kontexte námietok žalobcu aj žalovaného, pristúpil odvolací súd k prieskumu správnosti napadnutých výrokov III., IV., a V. týkajúcich sa zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť namietal žalobca.

36. Vo vzťahu k zmluvnej podmienke uvedenej v článku 10, Porušenie zmluvy a upozornenie na následky nesplácania úveru v bode 10.3 v znení: "V prípade omeškania Dlžníka, Ručiteľa 1, Ručiteľa 2 so splácaním úveru alebo akéhokoľvek peňažného záväzku podľa tejto Zmluvy je Veriteľ oprávnený aj predložiť platiteľovi mzdy Dlžníka, Ručiteľa 1 a Ručiteľa 2 Dohodu o zrážkach zo mzdy a domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky zrážkami zo mzdy, vymáhať pohľadávku z tejto Zmluvy podaním žaloby na príslušnom súde a následne vymáhať pohľadávku v exekučnom konaní. Veriteľ a Dlžník sa môžu dohodnúť, že Dohodu o zrážkach zo mzdy predložia platiteľovi mzdy Dlžníka aj pred vznikom omeškania so splácaním úveru alebo akéhokoľvek peňažného záväzku podľa tejto Zmluvy (napr. z dôvodu uhrádzania záväzkov v termínoch ich splatnosti priamo zrážkami zo mzdy). Veriteľ je v súlade so zákonom oprávnený postúpiť pohľadávku z tejto Zmluvy, ktorú má voči Dlžníkovi, inej fyzickej alebo právnickej osobe." odvolací súd uvádza nasledovné.

37. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka je zakázané, aby spotrebiteľské zmluvy obsahovali ustanovenia, ktoré môžu spôsobiť „značnú nerovnováhu“ v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa. Pre tieto zmluvné klauzuly zákon používa výraz „neprijateľná podmienka“ a sú exemplatívne uvedené v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Základnou charakteristikou

neprijateľných podmienok je, že spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. To znamená, že dodávateľovi priznávajú silnejšie právne postavenie ako spotrebiteľovi. Nekalosť zmluvných dojednaní je v takomto prípade potrebné posúdiť s ohľadom na povahu plnenia (tovaru alebo služieb) zo zmluvy, na všetky okolnosti v dobe uzavretia zmluvy a všetky ostatné podmienky spotrebiteľskej zmluvy alebo inej zmluvy, od ktorých je spotrebiteľská zmluva závislá.

38. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu takejto podmienky, obchodník je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Obchodník má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca obchodníka.

39. Odvolací súd zastáva názor, že bod 10.3 článku 10 obsahuje zmluvné dojednanie o možnosti predloženia dohody o zrážkach zo mzdy v prípade omeškania klienta so splácaním záväzku a tiež dojednanie o tom, že takúto pohľadávku zo zmluvy môže veriteľ postúpiť tretej osobe. Tvrdenie žalovaného, že nejde o žiadne zmluvné dojednanie, ale len o upozornenie týkajúce sa následkov nesplnenia splácania spotrebiteľského úveru, je absolútne nepresvedčivé. Ide o dojednanie vopred pripravené a vopred preformulované v štandardnej formulárovej zmluve, ktorú dodávateľ v rozhodnom období predkladal na podpis neurčitému počtu klientov. Toto dojednanie celkom zrozumiteľne predpokladá uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy, čomu zodpovedá aj dojednanie, že veriteľ sa môže domáhať „uspokojenia svojej pohľadávky zrážkami zo mzdy ...“. Pokiaľ ide o námietku žalovaného o tom, že neprijateľnosť tejto podmienky eliminuje jeho právo na podanie žaloby a návrhu na vykonanie exekúcie, k tomu odvolací súd uvádza, že toto právo žalovanému ostáva zachované. Avšak zmluvné dojednanie je v tomto kontexte neurčito formulované, ak pojednáva o „omeškani so splácaním úveru“ a „akomkoľvek peňažnom záväzku“. Totiž spotrebiteľ nemá vedomosť o tom, kedy už môže veriteľ uplatniť žalobu, či to bude v prípade už jednej omeškanej splátky alebo to bude za iných podmienok a rovnako tak toto dojednanie ponecháva spotrebiteľa v rovine dohadov o tom, aké iné peňažné záväzky ho vystavujú podaniu novej žaloby a následnej exekúcii. Práve takáto koncepcia zmluvného dojednania spôsobuje zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

40. Odvolací súd teda konštatuje, že odôvodnenie súdu prvej inštancie k danej zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku III. napadnutého rozsudku je jasné a zrozumiteľné. Odvolací súd má za to, že žalovaný neposkytol v súvislosti s touto podmienkou žiadnu argumentáciu na preukázanie jej prijateľnosti. Navyše daná zmluvná podmienka nebola dohodou medzi stranami, ale bola jednoznačným diktátom zo strany žalovaného ako dodávateľa. Zároveň spotrebiteľ nebol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a nemal možnosť ju odmietnuť, pretože mu bola predložená v rámci vopred pripravenej formulárovej zmluvy. Ďalšou skutočnosťou, ktorú nemožno prehliadať je, že znenie tohto zmluvného dojednania zjavne odporuje ust. § 5a ods. 1 Zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzatvorenia zmluvy, t. j. k 26.05.2017.

41. K uvedenej argumentácii odvolací súd dodáva, že obdobná zmluvná podmienka bola v mnohých konaniach opakovane judikovaná ako neprijateľná (pozri napr. rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 11Csp/50/2024 zo dňa 14.10.2024, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16CoCsp/2/2025 zo dňa 26.03.2025, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2CoCsp/50/2021 zo dňa 20.04.2022, rozsudok Okresného súdu Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 8Csp/15/2022 zo dňa 19.04.2023, rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 17Csp/154/2024-117 zo dňa 11.02.2025, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12CoCsp/10/2025 zo dňa 19.06.2025 a iné). Odvolanie žalovaného vo vzťahu k tejto napadnutej zmluvnej podmienke v kontexte uvedeného považuje odvolací súd za nedôvodné.

42. Vo vzťahu k časti zmluvnej podmienky uvedenej v článku 13, Vyhlásenie o Všeobecných obchodných podmienkach a o Sadzobníku poplatkov, bode 13.1 v znení: "Podpisom tejto Zmluvy vyhlasuje Dlžník, že sa so Všeobecnými obchodnými podmienkami a Sadzobníkom poplatkov oboznámil a vie, že uzavretím Zmluvy sa stávajú jej súčasťou. Podpisom tejto Zmluvy vyhlasuje Ručiteľ 1, Ručiteľ 2, že sa

so Všeobecnými obchodnými podmienkami a Sadzobníkom poplatkov oboznámil a vie, že sú súčasťou uzavretej Zmluvy.“ odvolací súd uvádza nasledovné.

43. K záveru o neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje, odvolací súd dopĺňa, že zmluvnou podmienkou v takomto znení je na spotrebiteľa de facto prenášané dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia sa s úverovými podmienkami. Práve skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa vo vzťahu k potenciálnemu uplatneniu jeho práv na súde neprijateľný účinok. Obsahovo blízke ustanovenia dodávateľov, zakomponované do textu spotrebiteľskej zmluvy o úvere, boli pritom v minulosti opakovane predmetom súdneho prieskumu.

44. V tomto smere odvolací súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 7Csp/23/2022 z 13.10.2022, v zmysle ktorého ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka. V ustanoveniach § 4 a § 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch sú priamo definované informačné povinnosti veriteľa a je neprijateľné, aby bolo na spotrebiteľa štandardnou zmluvnou podmienkou prenášané dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a splnenia si povinností veriteľa zo zákona. Samotné prehlásenie spotrebiteľa zakomponované v texte zmluvy ako štandardná zmluvná podmienka nepredstavuje dôkaz o tom, že si veriteľ svoju povinnosť splnil. Veriteľ je povinný dôveryhodne preukázať, že spotrebiteľa oboznámil s uvedenými listinami. Odvolanie žalovaného vo vzťahu aj k tejto napadnutej zmluvnej podmienke je preto potrebné posúdiť nedôvodné.

45. Judikatúra súdov, vrátane ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj inými odvolacími námietkami žalovaného zaoberajúcimi sa zmluvných podmienok uvedených v článku 10, v bode 10.3 a v článku 13., v bode 13.1.

46. Vo svetle hore zmienených skutočností odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch III. a IV. ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

47. Pokiaľ ide o zmluvné podmienky uvedené v článku 11, Sankcie, v bode 11.1, 11.2. a 11.5, ktoré súd prvej inštancie neposúdil ako neprijateľné a žalobu v tejto časti zamietol odvolací súd uvádza nasledovné.

48. Pri posudzovaní, či sa v rámci spotrebiteľskej zmluvy nejedná o neprijateľnú podmienku, je nevyhnutné vychádzať z toho, že ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všeobecnými formulárovými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Súd prvej inštancie síce zohľadnil, že sa jedná o zmluvnú pokutu, ktoré nie je stanovená paušálne, ale už neposudzoval, či je možné túto zmluvnú podmienku považovať za individuálne vyjednanú, a či žalobca mal možnosť takto naformulovanú zmluvnú podmienku nejako ovplyvniť, najmä s ohľadom na skutočnosť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je typickou štandardnou formulárovou listinou podliehajúcou súdnej kontrole. Občiansky zákonník vyžaduje pre platné dojednanie o zmluvnej pokute (§ 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka) písomnosť, teda osobitnú pozornosť zmluvných strán. Je preto nevyhnutné, aby sa súd dôsledne posúdil a vyhodnotil, či si spotrebiteľ dané zmluvné dojednanie vymienil, či mohol ovplyvniť jeho obsah, čo v konečnom dôsledku má vplyv na posúdenie individuálnosti dojednaní.

49. Odvolací súd v tomto ohľade poukazuje na aktuálnu rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove, ktorý sa dôsledne posudzuje, či zmluvné podmienky s takýmto a obdobným znením sú spôsobilé vyvolať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, najmä s ohľadom na možnosť veriteľa uplatňovať si zmluvnú pokutu bez ohľadu na dĺžku omeškania, napr. aj pri omeškaní v trvaní jedného dňa, kedy by spotrebiteľ okrem omeškanej splátky musel uhradiť navyše aj zmluvnú pokutu (napr. rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 17Csp/154/2024-117 zo dňa 11.02.2025, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12CoCsp/10/2025 zo dňa 19.06.2025).

50. Vzhľadom na vyššie uvedené nedostatky súdu prvej inštancie, odvolací súd v zmysle § 389 CSP napadnutý rozsudok vo výroku V. zrušil a postupom podľa § 391 CSP v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

51. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom vyššie – posúdiť, či sa jedná o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku, či žalobca mal možnosť takto naformulovanú zmluvnú podmienku ovplyvniť, a či takto dojednaná zmluvná pokuta je v súlade s Chartou základných práv Európskej únie (článok 98).

52. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

53. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie taktiež o trovách celého konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

54. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).